

administrator baze podataka (engl. *database administrator, DBA*)

Videti DBA.

agregatna funkcija (engl. *aggregate function*)

Funkcija koja vraća rezultat izračunat na osnovu vrednosti određenih atributa iz više redova.

alfanumerički (engl. *alphanumeric*)

Tip podataka koji prihvata kombinaciju znakova i brojeva.

alijas (engl. *alias*)

Privremeno ime tabele ili kolone koje važi samo unutar upita.

alijas kolone (engl. *column alias*)

Privremeno ime kolone unutar upita.

alijas tabele (engl. *table alias*)

Privremeno ime dodeljeno tabeli unutar upita.

anomalija (engl. *anomaly*)

Neželjena posledica menjanja vrednosti podataka.

atribut (engl. *attribute*)

Kolona u tabeli.

bajt (engl. *byte*)

Jedinica skladištenja podataka koja se sastoji od osam bitova.

baza podataka (engl. *database*)

Zbirka logički povezanih ili srodnih podataka.

binarna razlika skupova (engl. *binary set difference*)

Operacija nad dva skupa čiji je rezultat skup vrednosti iz jednog skupa kojih nema i u drugom skupu.

binarna unija (engl. *binary union*)

Operacija nad dva skupa čiji je rezultat skup svih jedinstvenih vrednosti iz oba izvorna skupa.

binarni presek (engl. *binary intersection*)

Operacija nad dva skupa čiji je rezultat skup jedinstvenih vrednosti koje su zajedničke za oba izvorna skupa.

CHAR(*n*)

Tip podataka za čuvanje znakovnih podataka fiksne veličine od *n* znakova.

DBA (Database Administrator, administrator baze podataka)

Osoba koja ima sva sistemska ovlašćenja i pravo dodeljivanja ovlašćenja drugim korisnicima. DBA definiše i briše korisnike, kao i prostor na disku koji zauzima baza podataka.

DDL (Data Definition Language, jezik za definisanje podataka)

Jezik čijim se naredbama definišu interne i konceptualne šeme baze podataka.

Dekartov proizvod (engl. *Cartesian product*)

Binarna operacija čiji je rezultat skup svih kombinacija redova iz jedne tabele s redovima iz druge tabele.

dijagram entiteta i relacija (engl. *entity relationship (ER) diagram*)

Vizuelna alatka na kojoj je prikazano kako su organizovani podaci u bazi.

DML (Data Manipulation Language, jezik za rad s podacima)

Jezik čije naredbe (INSERT, UPDATE i DELETE) služe za rad s podacima.

domen (engl. *domain*)

Skup svih vrednosti koje mogu postojati u datoj koloni.

entitet (engl. *entity*)

Objekat o kojem beležimo podatke.

filtar za redove (engl. *row filter*)

Uslov na osnovu kojeg se učitavaju redovi iz tabela.

float

Tip podataka koji prihvata brojeve s decimalnim delom.

funkcija na nivou reda (engl. *row function*)

Funkcija koja se izvršava nad samo jednim redom table.

funkcionalno zavisano (engl. *functionally dependent*)

Odnos između dva atributa u relaciji. Atribut Y je funkcionalno zavisano od atributa X ako atribut X identifikuje atribut Y.

globalna privremena tabela (engl. *global temporary table*)

Privremena tabela kojoj može pristupiti svako ko se prijavi na server baze dok tabela postoji.

grupna funkcija (engl. *group function*)

Funkcija koja vraća rezultat izračunat na osnovu vrednosti iz više redova. Poznata i kao agregatna funkcija.

indeks (engl. *index*)

Interna tabela napravljena radi ubrzavanja upita i pretraga baze podataka.

integer

Tip podataka koji prihvata samo cele brojeve, bez decimalnog dela.

izvršiti (engl. *execute*)

Izvršiti upit da bi se dobio rezultat zahtevanog posla.

jednakovredan spoj (engl. *equi-join*)

Način spajanja dve table u kojem je uslov za spajanje jednakost vrednosti u spojnim kolonama tabela.

kandidat za ključ (engl. *candidate key*)

Kolona (atribut ili grupa kolona) koja nedvosmisleno identifikuje svaki red u tabeli. Jedan od kandidata za ključeve određuje se da bude primarni ključ.

ključ (engl. *key*)

Vrednost u koloni koja nedvosmisleno identifikuje određeni red u tabeli.

kolone (engl. *columns*)

Vertikalne podele table. Za svaku kolonu definisan je određeni tip podataka.

komentari (engl. *comments*)

Neizvršive reči koje se umeću u SQL upite radi dokumentovanja.

kompatibilnost za skup (engl. *set compatibility*)

Da bi dva skupa (ili dve table) bila kompatibilna za skup, moraju imati jednak broj različitih vrsta elemenata, a elementi moraju imati kompatibilne tipove podataka. Kompatibilnost za skup poznata je i kao kompatibilnost za uniju.

kompatibilnost za uniju (engl. *union compatibility*)

Kada su u pitanju operacije nad skupovima (tabelama), dva skupa su kompatibilna za uniju ukoliko se poklapaju po broju različitih vrsta elemenata, a elementi moraju imati kompatibilne tipove podataka.

konstanta (engl. *constant*)

Nepromenljiva vrednost zadata u upitu.

korelativan podupit (engl. *correlated subquery*)

Podupit čije podatke referencira spoljni, ili glavni upit. Korelativan upit se ne može izvršavati samostalno jer zavisi od spoljnog upita.

kvalifikator (engl. *qualifier*)

Prefiks po kome se identifikuje kolona u tabeli. Na primer, u Student.ime Student je kvalifikator table.

kvalifikatori tabela (engl. *table qualifiers*)

Mehanizam upita pomoću kojeg se određuje odakle potiče određena kolona. Kvalifikatori tabela često su potrebni kada se u upitu koristi više od jedne tabele.

lokalna privremena tabela (engl. *local temporary table*)

Privremena tabela koja je lokalna unutar sesije u kojoj je napravljena.

lokalni prikaz (engl. *inline view*)

Prikaz koji postoji samo tokom izvršavanja upita.

nejednakovredan spoj (engl. *non-equi join*)

Spojevi u kojima se ne ispituje jednakost.

nekorelativan podupit (engl. *noncorrelated subquery*)

Podupit koji ne zavisi od spoljnog upita.

null

Vrednost koja se dodeljuje podatku kada njegova vrednost nije poznata.

podaci (engl. *data*)

Zabeležene činjenice koje se odnose na entitete.

podrazumevana vrednost (engl. *default*)

Vrednost koja se smešta u kolonu kada nije eksplicitno zadata nijedna vrednost.

podskup (engl. *subset*)

Grupa objekata izdvojena iz skupa.

podupit (engl. *subquery*)

Unutrašnji upit, smešten unutar spoljnog (glavnog) upita; obično jedan upit tipa SELECT unutar drugog upita tipa SELECT.

polje (engl. *field*)

Atribut ili kolona tabele. Za svako polje u tabeli definiše se određeni tip podataka.

prikaz (engl. *view*)

Upit koji je uskladišten u rečniku podataka i izvršava se kada ga pozovete. Korisnik vidi prikaz u obliku tabele.

primarni ključ (engl. *primary key*)

Kandidat za ključ koji je određen da bude ključ tabele. Primarni ključ nedvosmisleno identifikuje dati red tabele.

privremena tabela (engl. *temporary table*)

Tabela u koju se privremeno smešta rezultat naredbe SELECT, koji se zatim koristi u drugim naredbama SELECT – videti *globalna privremena tabela* i *lokalna privremena tabela*.

puni spoljni spoj (engl. *full outer join*)

Unija levog i desnog spoljnog spoja.

red (engl. *row*)

Horizontalna podela tabele. Red je poznat i pod imenom torka a naziva se i zapis; međutim, zapis obično označava fizički oblik podataka, dok se red odnosi na logički oblik.

referencijalni integritet (engl. *referential integrity*)

Svojstvo koje garantuje da vrednosti iz jedne kolone koje zavise od vrednosti u drugoj koloni postoje u toj drugoj koloni.

relacija (engl. *relation*)

Dvodimenzionalna tabela koja sadrži redove bez duplikata. Tipovi podataka u kolonama isti su u svim redovima. Redosled redova je nevažan jer se tabela smatra skupom redova. Relacija se često definiše kao popunjena tabela. Videti i *tabela*.

relaciona baza podataka (engl. *relational database*)

Baza podataka koja se sastoji od relacija (tabela).

samospoj (engl. *self join*)

Način spajanja tabela u kojem se tabela spaja sama sa sobom.

sinonim (engl. *synonym*)

Spoljašnja imena objekata unutar baze; služe za pristupanje objektima na više načina.

skript (engl. *script*)

Niz SQL naredaba.

skup (engl. *set*)

Struktura podataka koja predstavlja zbirku redova, bez određenog redosleda i bez duplikata redova.

skup rezultata (engl. *result set*)

Rezultat izvršavanja SQL naredbe.

spoj (engl. *join*)

Operacija koja na osnovu logičkog poređenja vrednosti u kolonama kombinuje povezane redove iz dve tabele u jednu rezultujuću tabelu.

spoljni ključ (engl. *foreign key*)

Atribut koji je primarni ključ u drugoj tabeli. U relacionim bazama podataka spoljni ključevi služe za uspostavljanje veza između tabela.

spoljni spoj (engl. *outer join*)

Način spajanja tabela u čiji se skup rezultata prenose svi redovi iz jedne tabele (na primer, iz leve tabele) uprkos tome što oni možda nemaju odgovarajuće redove u drugoj (desnoj) tabeli.

spoljni upit (engl. *outer query*)

Deo upita koji će generisati konačni skup rezultata upita. O spoljnom upitu može se govoriti kada upit sadrži jedan ili više podupita (unutrašnjih upita).

SQL (Structured Query Language, strukturirani jezik za upite)

Jezik za definisanje struktura objekata i obradu baze podataka.

SQL naredbe (engl. *SQL statements*)

Služe za izdavanje komandi bazi podataka.

šema (engl. *schema*)

Struktura baze podataka izvedena najčešće od dijagrama entiteta i relacija.

tabela (engl. *table*)

Sastoji se od redova podataka, a svaki red sadrži istu vrstu vrednosti (kolone). U relacionom modelu poznata i pod imenom relacija.

tip podataka za velike objekte (engl. *large object data type, LOB*)

LOB je tip podataka koji omogućava da se skladište veoma velike količine (najviše četiri gigabajta) sirovih podataka, binarnih podataka (kao što su slike) ili znakovnih podataka.

torka (engl. *tuple*)

Red u tabeli.

unutrašnji upit (engl. *inner query*)

Podupit.

upit (engl. *query*)

SQL naredba koja omogućava učitavanje podataka iz jedne ili više tabela ili prikaza. Upiti počinju SQL-ovom rezervisanim rečju SELECT.

uslov za tabelu (engl. *constraint*)

Ograničenje ili obaveza definisana za određeni objekat baze podataka radi poboljšavanja integriteta podataka.

veza, odnos (engl. *relationship*)

Asocijacija između dve tabele.

XML

Univerzalni jezik koji generički identifikuje podatke koje će deliti više korisnika.

zapis (engl. *record*)

Imenovana zbirka elemenata podataka. U relacionom modelu, zapis je fizička realizacija reda tabele.

znakovna funkcija (engl. *string function*)

Funkcija na nivou reda koja omogućava rad s podacima znakovnog tipa.

znakovni niz (engl. *string*)

Kombinacija slova, brojeva, razmaka i drugih simbola u kojoj svaki simbol zauzima jedan bajt.